

Divisio: LICHENOPHYTA

Classis: ASCOLICHENES

Subclassis: PYRENOCARPEAE

Ordo: VERRUCARIALES

Verrucaria sp.

Subclassis: GYMNOCARPEAE

Ordo: CALICIALES

Calicium sp.

Ordo: GRAPHIDALES

Graphis scripta

Xylographa parallela

Ordo: CYANOPHYLALES

Lobaria pulmonaria

Peltigera canina

P. leucophlebia

Collema sp.

Ordo: **LECANORALES**

Parmelia sulcata

Cetraria islandica

Pseudevernia furfuracea

Letharia vulpina

Usnea filipendula

Ramalina sp.

Ordo: **CALOPLACALES**

Physcia biziana

Xanthoria parietina

Anaptychia ciliaris

Ordo: **LECIDEALES**

Cladonia fimbriata

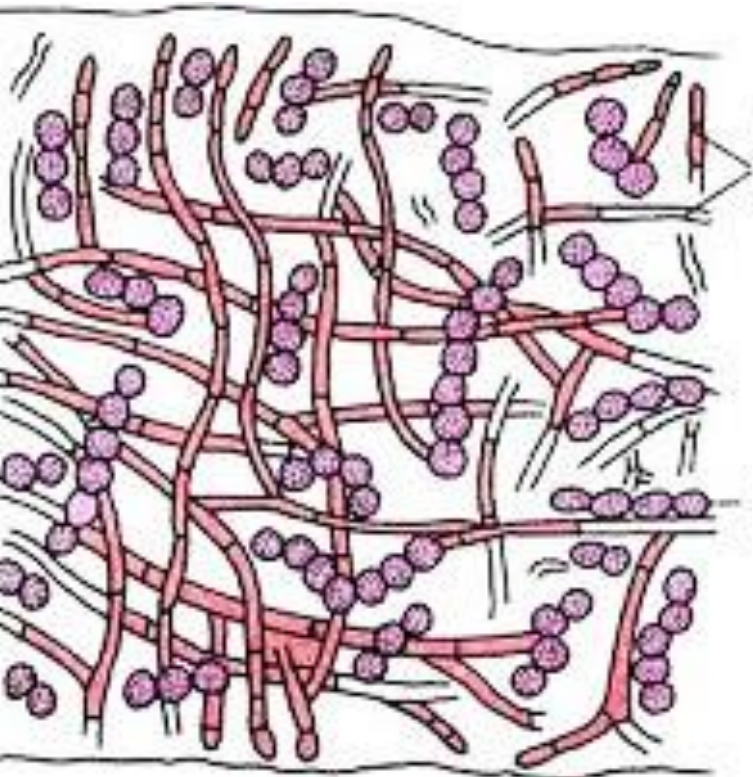
C. gracilis

Rhizocarpon geographicum

Classis: **DEUTEROLICHENES**

Lepraria sp.

Presjek kroz homeomeran talus

rastresite
hife gljive

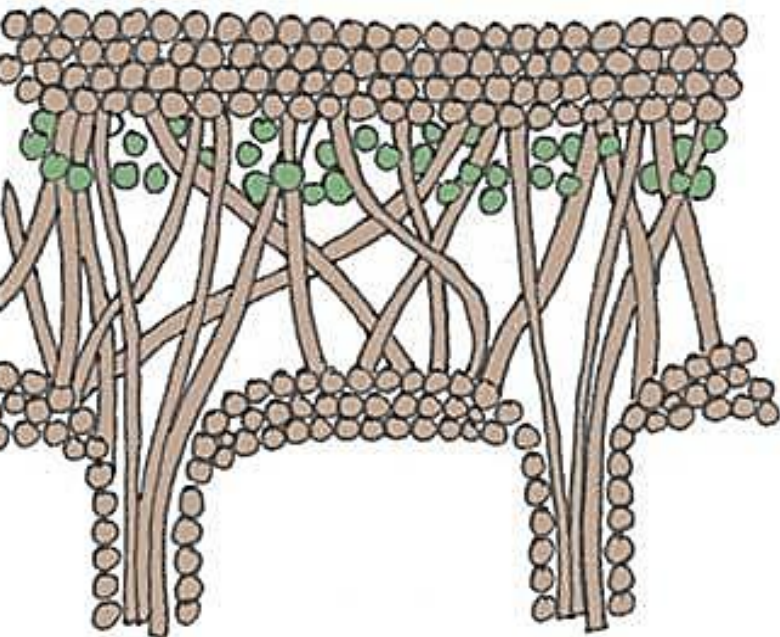
ćelije alge
u lancu

hife gljive i ćelije alge ravnomjerno
raspoređene po cijelom talusu lišaja

Presjek kroz heteromeran talus

gornja kora

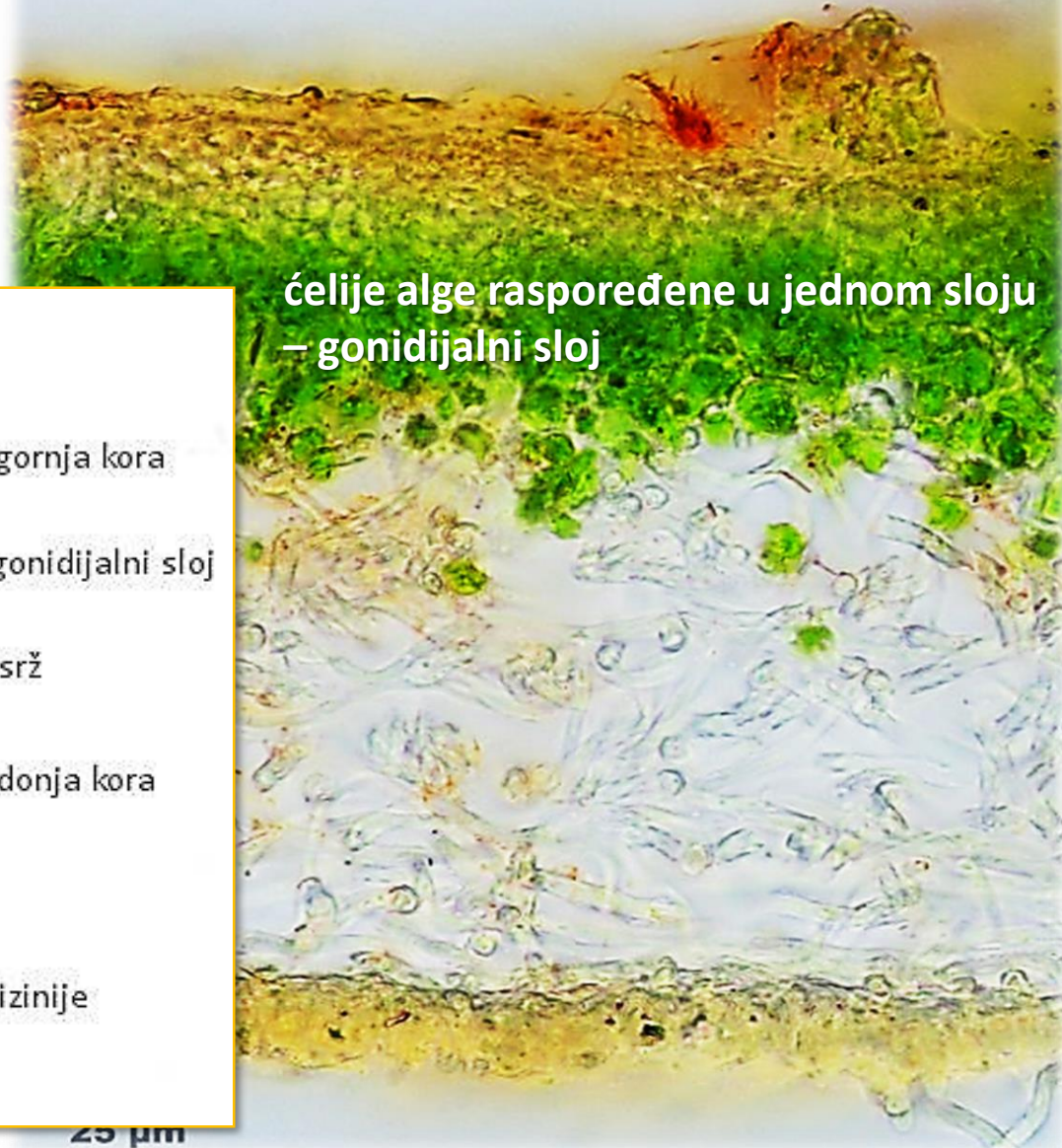
gonidijalni sloj

srž

donja kora

rizinije

25 µm

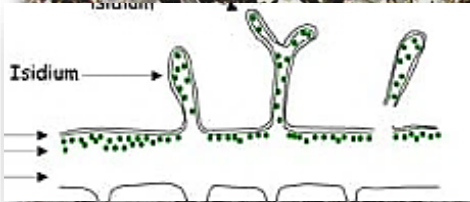
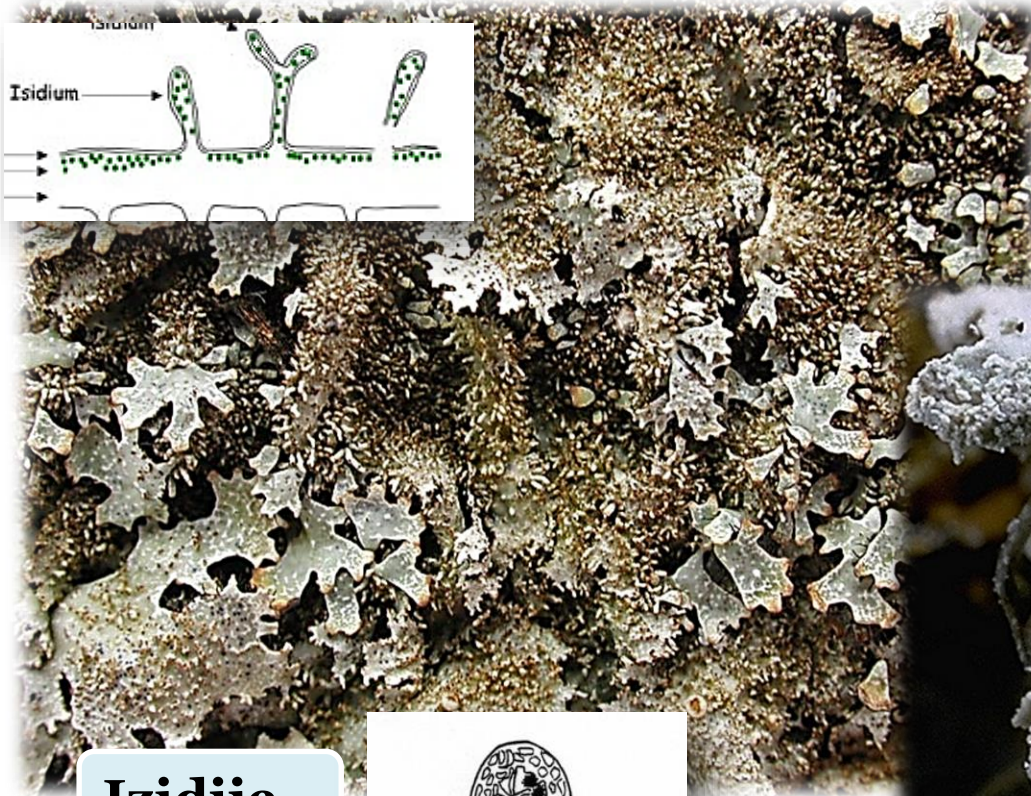

ćelije alge raspoređene u jednom sloju
– gonidijalni sloj

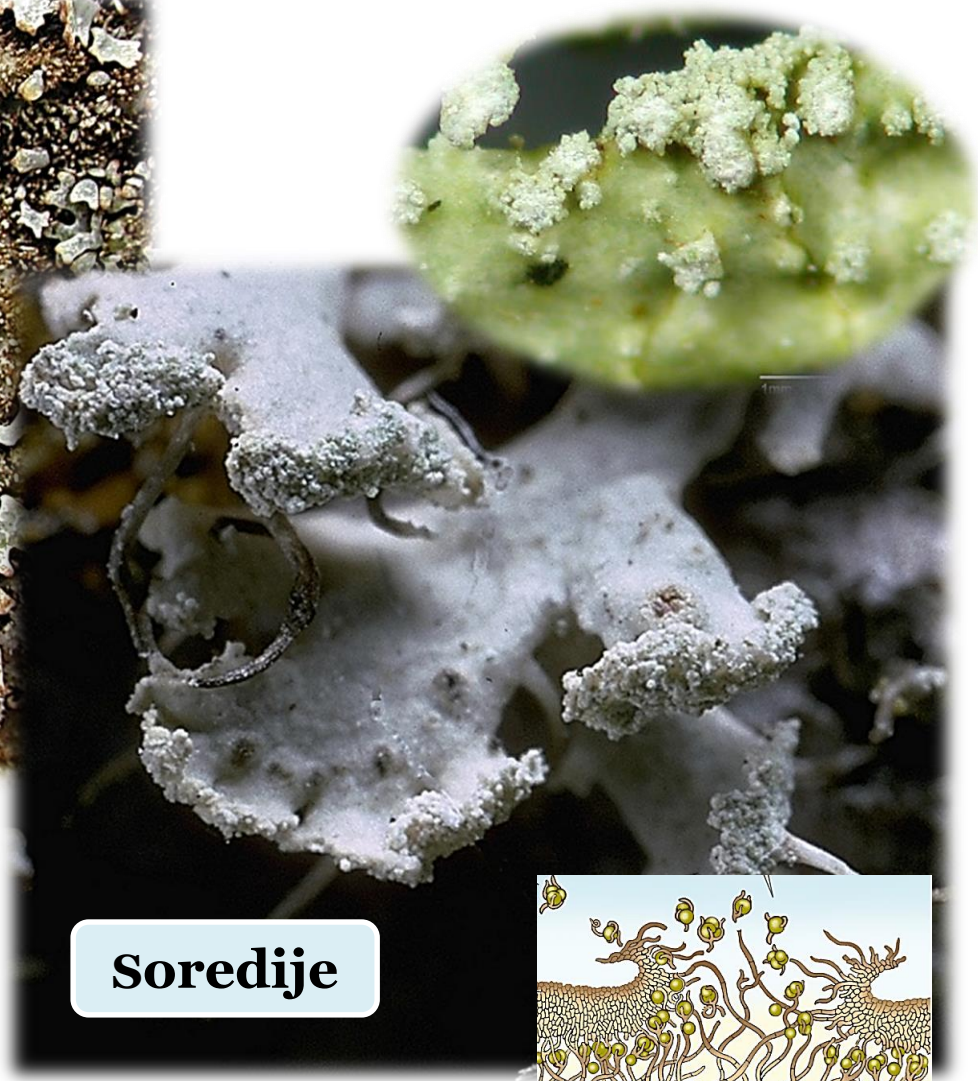
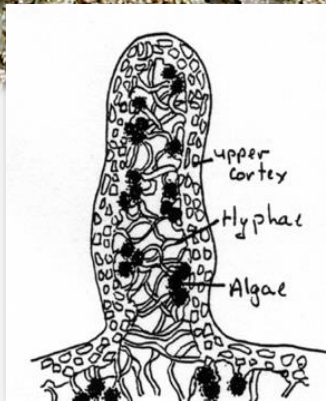

Strukture za vegetativno razmnožavanje:

- Soredije na *Lobaria pulmonaria*
- Izidije na *Parmelia* sp.

Izidije

Soredije

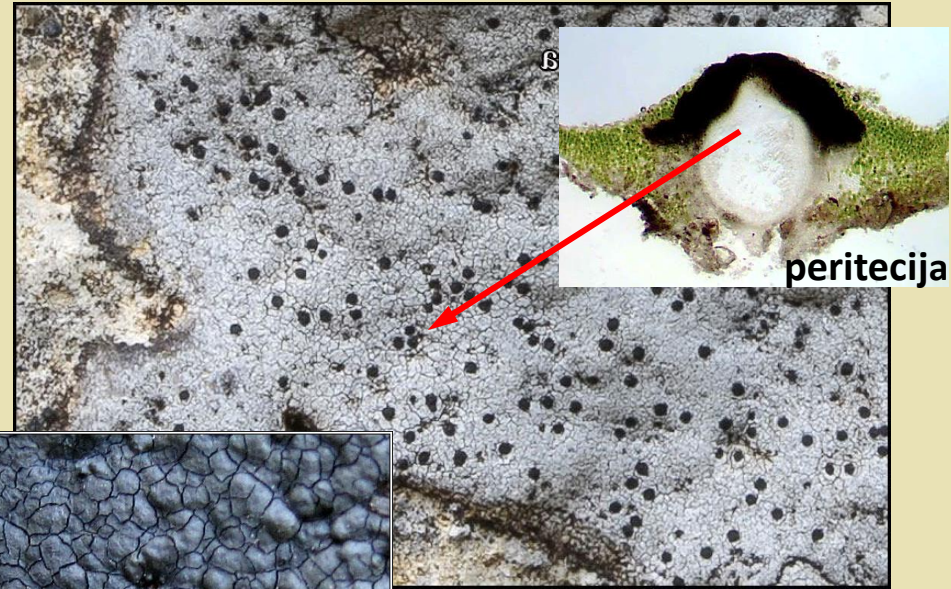

1. Podklasa Pyrenocarpae

Red Verrucuriales

Verrucaria - korast talus na stijenama, kiselinama rastvara krečnjak, peritecije

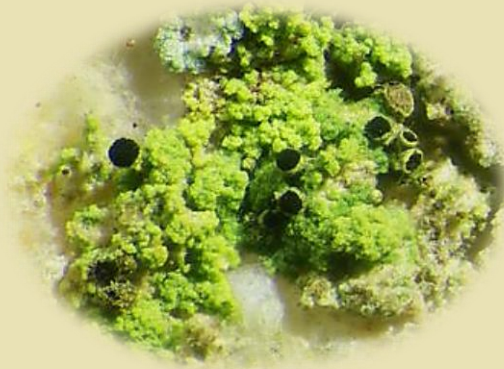
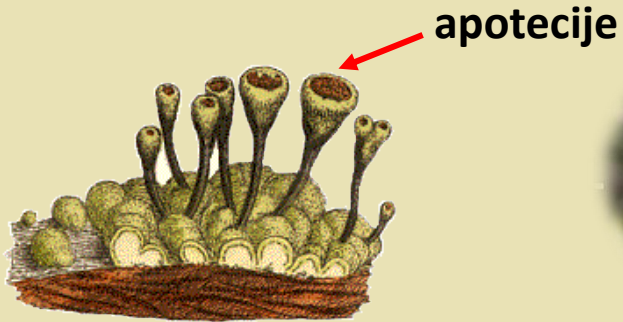

2. Podklasa Gymnocarpae

Red Caliciales

Calicium – korast talus, često u vidu sitnih ljuspica, obično na ili u kori drveća; na površini se javljaju apotecije na drškama

2. Podklasa Gymnocarpae

Red Grapphidales

Graphis scripta – korast talus, bijele do pepeljaste boje, na ili u kori drveća ili na stijenama. Mrke apotecije u vidu izuvijanih brazdi na talusu

2. Podklasa Gymnocarpae

Red Grapthidales

Xylographa parallela – korast talus, bijele do pepeljaste boje, na ili u kori drveća ili na stijenama. Formira karakteristične paralelno raspoređene crne apotecije na kori drveća.

apotecije

2. Podklasa Gymnocarpae

Red Cyanophylales

Lobaria pulmonaria – listast talus, zelen, u suvom stanju siv, površina mu je specifično izbrazdana (po spoljašnjem izgledu podsjeća na pluća); po rebrima talusa su raspoređene bjeličaste soredije; apotecije krupne, tanjiraste, uvijek su po obodu talusa.

2. Podklasa Gymnocarpae

Red Cyanophylales

Peltigera canina – listast, režnjeviti talus, bez donje kore, pričvršćen za podlogu brojnim krupnim rizinijama; apotecije krupne, tanjiraste, crvenkaste do braon

2. Podklasa Gymnocarpae

Red Cyanophylales

Peltigera leucophlebia – listast, režnjeviti talus, bez donje kore, pričvršćen za podlogu brojnim krupnim rizinijama; posjeduje mrke cefalodije u kojima je alga - *Nostoc*

rizinije

cefalodije

alga *Nostoc*

2. Podklasa Gymnocarpae

Red Cyanophylales

Collema - listast talus homeomerne građe, u osušenom stanju crne boje. U prisustvu vlage bubri, postaje tamnozelen i sluzav. U njegov sastav ulazi modroz zelena alga *Nostoc* čiji galertni omotač je razlog bubrenja. Obrazuju tanjiraste apotecije.

2. Podklasa Gymnocarpae

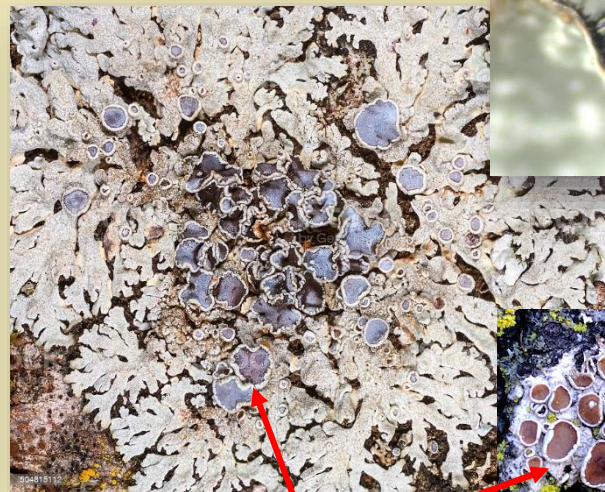
Red Lecanorales

Parmelia sulcata – talus listast, režnjevito. Dok je mlad, na njemu nastaju pseudocifele (za razmjenu gasova) u vidu mreže. Na tim mjestima, lišaju obično ispuca gornja kora pa se vidi srž koja je bijele boje. Odozdo je crn, ima rizinije. Tolerantna na zagađenje.

pseudocifele

rizinije

apotecije

2. Podklasa Gymnocarpaceae

Red Lecanorales

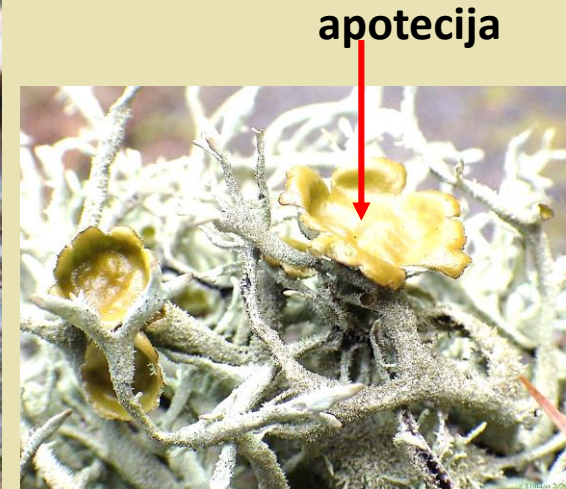
Cetraria islandica (islandski lišaj) – žbunast talus; planinski predjeli; upotreba u farmaciji, za olakšavanje suvog kašlja i iritiranu sluznicu ždrijela

2. Podklasa Gymnocarpae

Red Lecanorales

Pseudoevernia furfuracea – žbunast talus, sa spljoštenim granama, odozgo pepeljasto siv, odozdo tamno ljubičast. Na kori četinara. Koristi se u parfimerijskoj industriji

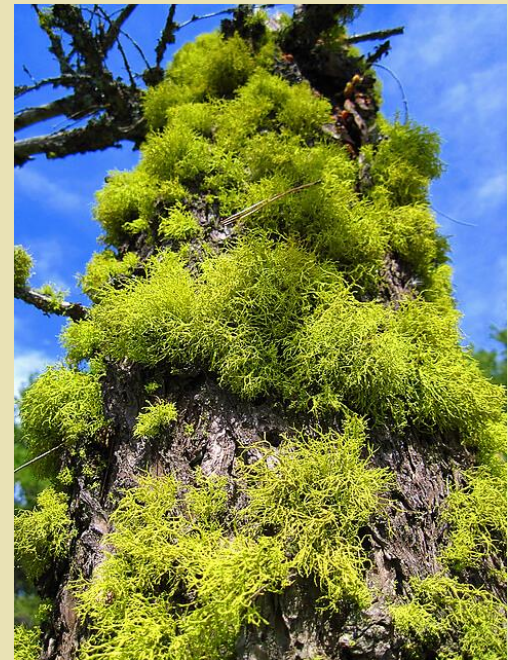

2. Podklasa Gymnocarpae

Red Lecanorales

Letharia vulpina (vučji lišaj) – žbunast, čvrst talus, jarko žute ili žuto-zelene boje (boja potiče od otrovne vulpinske kiseline). Na četinarima u planinskom području.

2. Podklasa Gymnocarpae

Red Lecanorales

- **Usnea filipendula** – žbunast talus, čije elastične grane su obrasle cilijama, (a takođe i tanjiraste apotecije). Visi sa grana drveća. Usneinska kiselina – antibiotsko dejstvo.

2. Podklasa Gymnocarpae

Red Lecanorales

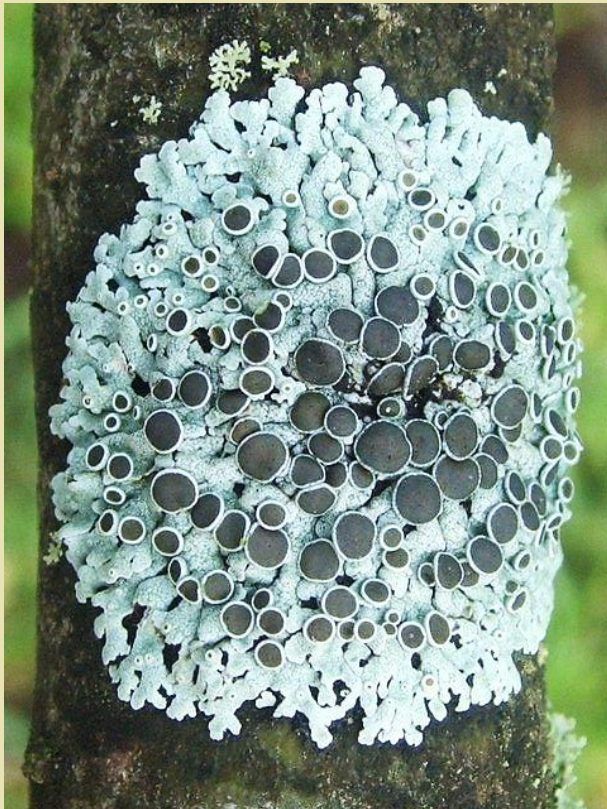
Ramalina – žbunast, uspravan, dihotomo granat, čvrst talus, najčešće sa spljoštenim granama na čijem vrhu nastaju tanjiraste apotecije.

2. Podklasa Gymnocarpae

Red Caloplacales

Physcia biziana – talus listast, režnjevit, najčešće okrugao, pepeljasto sive boje, sa zdjeličastim apotecijama smještenim na sredini talusa. Česta u blizni ljudskih naselja

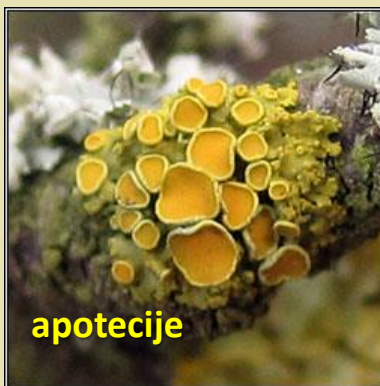

2. Podklasa Gymnocarpae

Red Caloplacales

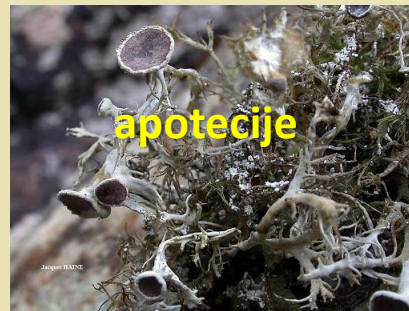
Xanthoria parietina – talus listat, okrugao, na sunčevoj svjetlosti jarko narandžast (karotenoidi štite od UV, jer vrste naseljavaju uglavnom izložena mjesta – stijene, krovovi, grane), a u sijenci bliđji, žućkasto-zelenkast. Česte u blizini ljudskih naselja. Apotecije obično u centru talusa.

2. Podklasa Gymnocarpae

Red Caloplacales

Anaptychia ciliaris – talust žbunast, spljoštenih grana, obraslih cilijama. Apotecije obično na vrhu grana talusa. Uglavnom raste na drveću.

2. Podklasa Gymnocarpae

Red Lecideales

Cladonia - dva tipa talusa: primarni – horizontalan (korast ili listast) i sekundarni – uspravan (podecija), različitog oblika, na njegovom vrhu nastaju apotecije

Cladonia fimbriata

primarni talus

Cladonia gracilis

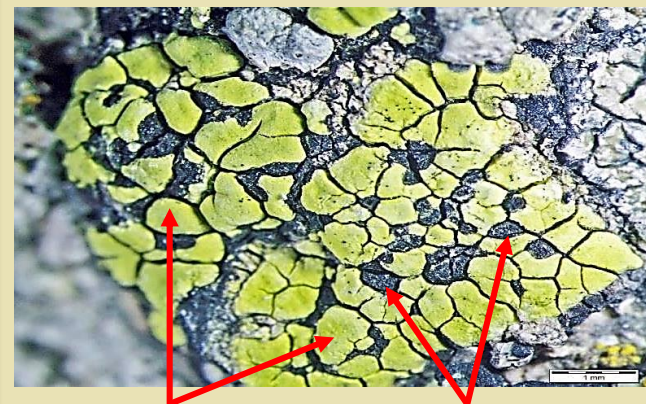

2. Podklasa Gymnocarpae

Red Lecideales

Rhizocarpon geographicum - talus korast, izgrađen od mnogobrojnih areola, uglastih ili okruglih. Intenzivno je žute boje. Apotecije su uglaste ili okrugle, crne boje. Raste na stijenama na kojima gradi polja slična minijaturnim geografskim kartama (otuda i naziv vrste).

areole

apotecije

KLASA Deuterolichenes

- Javljaju se u vidu praškaste mase ili sitnih ljuspica. Potpuno povezivanje alge i gljive u pravi lišaj, još uvijek nije postignuto. Plodonosna tijela uopšte se ne obrazuju. Obično se razvijaju na kori drveća, drvnoj masi, zemljištu ili stijenama.

Lepraria sp.

